№ 68 ՏԱՐԵԿԱՑՈՒՅՑ ՏԱՐԻ Մարտի 3 Ուրբաթ 1902 Մարտի 3 Ուրբաթ ՏԱՐԵԿԱՑՈՒՅՑ ՏԱՐԻ № 68

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Տարեկան 10 ր., վեց ամսվայ 6 թղթի, երեք ամսվայ 3 ր. 50 կ.,
ամսվայ 1 ր., հասով 5 կ.:
Ամսագիրը կը գրկուի ամեն ուրբաթ օրը:
Հրատարակչատուն Տպարան «Նոր-Դար»
Редакція „Нор-Даръ“
Типографія Тифлисъ, Редакція „Нор-Даръ“
Հրատարակչական բոլոր յարաբերութիւնները 3-րդ ցուցաբերութիւնների բոլոր յարաբերութիւնները 3-րդ
Все относящееся до редакціи и конторы (рядъ мои оранжерей) должно адресовать въ Редакцію газеты
Адресъ для телеграммъ: Тифлисъ, Армянская типография „Нор-Даръ“.

ՊԱՏԱՐԱԳԱՎՈՐ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ

Փետրուար 2 (մարտի 15) 1902 թ.

ՊԱՏԱՐԱԳԱՎՈՐ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ

(Թղթակից մը Պոլսոյն ունի)

Ընդհանուր ուշադրութեան առարկայ եղած է Պատրիարքական ընտրութեան հարցը: Ամեն կողմէ կը հետաքրքրուին անոր ընթացքին վրայ, ամեն կողմէ կը հարցնեն թէ ո՞վ պիտի ընտրուի Պատրիարք: Ամեն կողմէ կը լսուին ենթադրութիւններ, կարծիքներ, ակնարկութիւններ, որոնք ամենքն ալ կը հաստատեն թէ ընտրութիւնը մեծ դժուարութիւններու հանդիպած է, որ ընտրութիւնը ուշացած է, որ ընտրութիւնը ձգձգուած է, որ ընտրութիւնը ձախողած է, որ ընտրութիւնը ետ առնուած է, որ ընտրութիւնը ետ դարձած է, որ ընտրութիւնը ետ մղուած է, որ ընտրութիւնը ետ քաշուած է, որ ընտրութիւնը ետ կանգնած է, որ ընտրութիւնը ետ ինկած է, որ ընտրութիւնը ետ մնացած է, որ ընտրութիւնը ետ ձգուած է, որ ընտրութիւնը ետ տարուած է, որ ընտրութիւնը ետ բերուած է, որ ընտրութիւնը ետ դրուած է, որ ընտրութիւնը ետ ուղղուած է, որ ընտրութիւնը ետ կոչուած է, որ ընտրութիւնը ետ հրաւիրուած է, որ ընտրութիւնը ետ կան

ՊԱՏԱՐԱԳԱՅԻ ՎԱՃԱՌՔԸ

Մեքենաները ամ օրերս ժամանեցին Ամերիկայից եւ շուտով կը սկսին գործել։

— Ճշտութեամբ կարելի է ասել, որ Ամերիկան ամենաշատ մեքենաներ է ներմուծում Ռուսիա։ Ամերիկացի վաճառականները ամենայն ջանքեր կը թափեն, որ իրենց ապրանքները ամենուրեք տարածեն։ Ամերիկացի գործարանատէրերը ամենայն ուշադրութիւն կը դարձնեն, որ իրենց մեքենաները ամենայն կողմերից կատարեալ լինին։ Ամերիկացի վաճառականները ամենայն ջանքեր կը գործադրեն, որ իրենց ապրանքները ամենաէժան գնով ծախեն։ Ամերիկացի վաճառականները ամենայն ջանքեր կը գործադրեն, որ իրենց ապրանքները ամենայն կողմերից գնորդներ գտն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ինչպե՞ս ենք մենք ապրում

Ինչպե՞ս ենք մենք ապրում, ինչպե՞ս ենք մենք ապրում, ինչպե՞ս ենք մենք ապրում,

Ummet» լրագիրը, որը լույս է տեսնում ամիսը երկու անգամ, Փոքրամասնութեան կուսակցութիւնը, որը մասամբ կարող է անուանուել ազգայնական կուսակցութիւն, չի կարող մեւս ազգութիւններին օգնել Թիւրքաց կայսրութիւնից բաժանուելու։ Այդ կուսակցութիւնը կարծում է, որ Թիւրքիայի անձեռնմխելիութիւնն ամենից աւելի լաւ կը պահպանուի, եթէ Թոյլ չարուի օտարերկրեայ ոչ մի միջամտութիւն։ Կայսրութեան ներքինը կազմակերպելու գործում նա ձգտում է վերականգնել Միդհատ փաշայի սահմանադրութիւնը։ Այդ կուսակցութիւնը, որը ձգտում է վերականգնել Թիւրքիայի հզօրութիւնը, ի հարկէ Թշնամի է հանդիսանում այդ տեսակ դաշնակցական և ինքնավարական ձգտումների»։

—

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԱ

Լոնդոնի Թերթերի մէջ տպուած է լորդ Կիտչէների վերջին զեկուցագիրը, որից երեւում է, որ Կապի գաղութում մի քանի դիրքեր ընկել են բոէրների ձեռքը. անգլիական զօրքերի գլխաւոր հրամանատարը յոյս ունի այդ դիրքերն ազատելու այն ժամանակ միայն, երբ Անգլիայից Թարմ զօրքեր հասնեն պատերազմի դաշտը։ Զեկուցագիրը վերջանում է այսպիսի խօսքերով. «Վերջին ճակատամարտները լաւական խիստ էին. Թշնամին աջողութեամբ գործադրում է դինամիտ բլոկհաուսները քանդելու համար»։ Դինամիտի այդ աջող գործադրութեան մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները են հաղորդում Լոնդոնից Բերլինի Թերթերին. «Կապի գաղութի հիւսիսային մասում մի ամբողջ ընդարձակ երկիր բռնած ունի զօրավար Սմուտս, որը գլուխ է անցած Կապի ապստամբներին։ Խլելով անգլիացիներից մեծ քանակութեամբ դինամիտ, Սմուտսը դրանով յոդս է ցնդեցրել մի քանի բլոկհաուզները, անպատմելի սարսափ տարածելով Կանկորդ իայից իր դէմ ուղարկուած միլիցիօներների դէմ։ Այդ միլիցիայի մի մասը փախել ցրուել է, միւս մասը միացել է ապստամբների հետ»։

—Բրիտանական Թերթերը բոէր պատճառական աղբիւրներից հաղորդում են որ լորդ Կիտչէները, Լոնդոնից իր ըստացած վերջին հրահանգների հիման վրայ, հաշտութեան հեռանալ պայման նեըն է առաջարկել բոէր պարագլուխներին. 1) անկախ պարլամենտ կամ հոմռուլ. 2) ներումն այն բոլոր բոէրներին, որոնք չարունակում են կռուել հասարակապետութիւնները Մեծ Բրիտանիայի հետ միացրած յայտարարութիւնից յետոյ. 3) կառավարչական նոր խորհուրդ, որի մէջ Տրանսվաալն և Օրանժի հասարակապետութիւնը կունենան մի-մի ներկայացուցիչ. 4) դրամական նպաստ ագարակատէրերին—80 միլիոն րուբլու չափ Տրանսվաալի և 40 միլիոն րուբլու չափ Օրանժի հասարակապետութեան համար. 5) կալքերի գրաւման հրամանը աշնշացւում է. 6) բոլոր գերիները վերադարձնւում են։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

Պարիզից հեռագրում են, որ ապրիլի 30-ին, ժամը 9-ին 30 րոպէին, Լուբէն միևիստր Դելկասէի, գեներալ Դիւբուա-յի, սպաների և պաշտօնեաների ուղեկցութեամբ մեկնեց Բրեստ, որտեղ պիտի նստի «Մանկալմ» յածանաւը ծովով Ռուսիա մեկնելու համար։ Սրկաքաղաք Սեն-Լազար կայարանում հաւաքուած էին բոլոր սինիստրները, գեներալները, բարձրաստիճան պաշտօնեաներ և մեծ ամբոխ. լսւում էին ազաղակներ՝ «Կեցցէ Ռուսիան։ Կեցցէ Ֆրանսիան»։ Ռուսաց դեսպանատան անդամները Լուբէին ուղեկցեցին մինչև Բրեստ։

—Կիւչէնները զեկուցագրում է, որ անգլիական գործողութիւնների հետեանքով Դելարէյի վօրքերից երկու ամսուայ ընթացքում պակասել է 860 մարդ։

—Սանտա-Լիւչիայից հեռագրում են, որ Ս. Վիկենտիոս կղզում, ինչպէս ասում են, լաւայի ժայթքման սկզբից կոտորուել են 1,600 հոգի։

—Պետերբուրգի ազնուականների բանկի խաղարկութեան տոմսերի մայիսի 1-ին կատարուած վիճակահանութեան ժամանակ գլխաւոր գումարները տարան հետեւեալ տոմսերը.

Երկու հարիւր հազար—01567/18, եօթանասնուհինգ հազար—02289/12, քառասուն հազար—11719/49, քսանհինգ հազար—10679/44, տասն հազարական—15859/1, 15568/27, 07724/7, ութը հազարական—10664/46, 11270/16, 09342/5, 07853/28, 01655/28, հինգ հազարական—06625/45, 15830/23, 13646/21, 11668/6, 08668/49, 05334/17, 14564/37, 05732/41, մի հազարական — 14602/3, 01851/26, 12667/22, 08269/25, 07087/4. 14574/3, 01605/4, 00155/38, 04816/36, 00880/31, 14411/14, 10523/12, 01245/12, 13753/14, 02087/2, 04422/39, 05247/48, 02475/29, 13657/29, 01034 42.

Խմբագիր հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

—

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՈՐՍԱՆ

Պետերբուրգ, 30 ապրիլի։

—

Վեքսելի կուրսը երեք ամսով.

Լոնդոնի վրայ 10 ֆ. ստ. համար	94,20
Բերլինի » 100 մարկի »	—
Պարիզի » 100 փռանկի »	—
Վեքսելի կուրսը չեքերով	
Լոնդոնի վրայ	94,90
Բերլինի »	46,30
Պարիզի »	—
Բորսային դիսկոնտը. . . .	4½—6½%
4% պետական տոկոսը	96¾
4½% ներքին փոխ. 1893 թ. .	98¾
4% զրաւաթղ. պետ. ագն. կալ. բանկի	94
5% ներք. խաղ. փոխ. 1864 թ.	475
5% ներք. խաղ. փոխ. 1866 թ.	362
5% խաղ. զր. պետ. ագն. կալ. բանկի	303
% օբլ. Թիֆլ. քաղ. վարկ. ընկ.	—
4½% » » » » »	—
5% » Թիֆլ. կալ. բանկի	89½
4½% » » » » . .	—
6% » Բաքվայիսի կալ. » . .	—
5% » » » » . .	—
Ա.կցիաներ Բաքուի նաւթ. ընկ.	445
» Կասպիան »	—
» Մանթաշեան և ընկ.	172
Փայեր եղբ. Նոբել »	—
Ա.կցիաներ » »	—

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՐՏԻՍՏԻԿ. ԸՆԿ. ԹԱՏՐՈՆ

Երեքշաբթի, մայիսի 7-ին,

Հայոց խմբի ղերասան

Յ. Ա. Բ Է Լ Ե Ա Ն Ը

մասնակցութեամբ օր Ա. ԽԻՍՐԵԱՆի, բարեհաճ մասնակցութեամբ իշխ Ս. Վ. Սրդութեանի, Մ. Ց. Մելիք-Գարագեօզեանի, Վ. Տ. Խանդամիրեանի Ն Լ Օհանեանի, պ. պ. Մ. Ն. Ամբարեգեանի Ա. Ց Խատիսեանի Ա. Ց. Մինասեանի, Ս. Մ. Շիրվանզադէի, Ա. Ս. Հմշկեանի, Ն. Խ. Քալանթարեանի

Կը ներկայացնէ

ԵՒՓԻՆԷ

Դրամ 3 պր. հեղ Ա. Մ. Շիրվանզադէի
Սկիզբն է 8 ½ ժամին
Տոմսակները վաճառւում են կասսայում։
(Խմբ) 3—2

ՀՐԱՒԻՐ

Մայիսի 5 ին, կիրակի, ժամը 10-ին, սպասարագիչ յետոյ՝ ս. Մինաս եկեղեցումն լինելու է նոր երէցփոխի երկրորդ եւ վերջնական ընտրութիւն։ Ուստի սրանով հրաւիրւում են վերոյիշեալ եկեղեցու բարեպաշտ ծխականները նոյն ընտրութեանը մասնակցելու

Թիֆլիսի Ռ. ժասի գործակալ՝
Գրիգորիս քահ. Երզնկեանց

(925) 2—1

ՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐՆ ՏԵՂ

„ՕԴՈԲՐԻՆ" Մ. Վ. ԼԵՖԵԴԵՒԻ

Մի քանի օրում բոլորովին ոչնչացնում է հնացած մազոյները և խայերն արմատով հանդերձ։ Պէտք է պահանջել միայն կառավարութիւնից հաստատուած ընդ № 22473 Լակեան ունեցող դեղը։

Վաճառւում է Թիֆլիսում—դեղատնային ապրանքների առևտրի կովկասեան ընկ. և Բաքուի եւ Բաթումի բաժանմունքներում. (896) 25—4

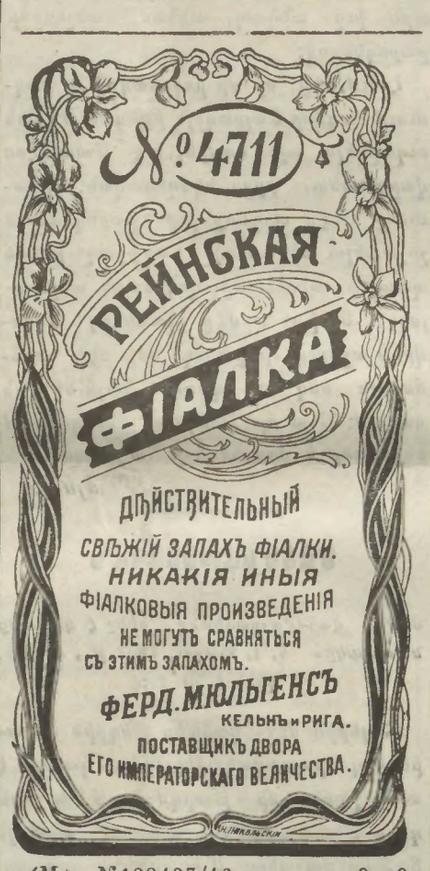

(М) №128437/46 9—9

Въ виду появившихся поддѣлокъ «Метаморфозы» Изобрѣтатель Cazimi представилъ добавочный новый рисунокъ для плакатовъ.

„ИСТОЧНИКЪ КРАСОТЫ"
„МЕТАМОРФОЗА".
утвержд. Департ. Торг. и Мануфак. ЗА № 4683
который будетъ опубликованъ въ иллюстрир. журнал. и плекатахъ.

(М.) № 24168 3—3

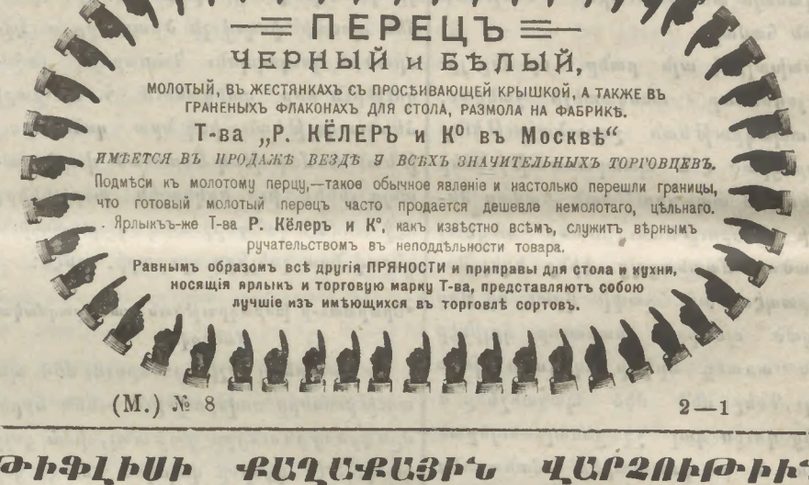

(М.) № 8 2—1

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

յայտարարում է ի գիտութիւն ընդհանրութեան, որ սոյն 1902 թուի սեպտեմբերի 1-ին, օրուայ ժամը 1-ին, իւրատեանում **ԱՃՈՒՐԴ** կըլինի կապալով տալու նաւթ հանելու համար Թիֆլիս քաղաքին պատկանող նաւթային չորս հողաբաժիններից մէկը, որոնք գտնւում են «նաւթիս ձաւա» դաշտում, Կուր գետի ձախ ափին, քաղաքից 12 վերստ հեռու, երկու դեսեատին 1044 քառասաժէն տարածութեամբ, այն սահմաններում, որոնք ցոյց են տրուած քաղաքի երկրաչափի կազմած և կոնցէսիաներին կցուած պլանի մէջ։ Այդ հողաբաժինը կապալով տրւում է հանուած նաւթից Թիֆլիս քաղաքի օգտին հասանելիք բաժնով, որպիսի բաժնի քանակն և կըլինի աճրդավաճառութեան առարկան։ Այն անձին, որի վրայ կըհաստատուի աճուրդը, իրաւունք է տրւում ընտրելու չորս հողաբաժիններից որն և ցանկանայ, ըստ իւր հայեցողութեան։ Աճրդավաճառութեան սկզբում աճրդին մասնակցողներից ամեն մէկը գրաւական է տալիս 2,000 առձեռն դրամով կամ տոկոսաբեր Թղթերով։ Աճուրդը տեղի կունենայ ինչպէս բերանացի, այնպէս և ծրարների մէջ փակուած յայտարարութիւնների միջոցով. վերջին դէպքում փակ ծրարների մէջ պէտք է պահուեն ա) 2,000 րուբլի գրաւականն առձեռն դրամով կամ պետական կամ իպոտեչ տոկոսաբեր Թղթերով իրենց սովորական արժէքով, բ) յայտարարողի անունը, հօր անունը, ազգանունը և բնակութեան տեղը և գ) հանուելիք նաւթի քաղաքի օգտին վերջնականապէս առաջարկած բաժնի քանակը դրերով գրուած։ Առաջարկուած պնի հետ եղող, բայց կոնվերտների մէջ չգտնուող ոչ մի կոմբինացիա ուշադրութեան չի առնուիլ։ Փակ ծրարները պէտք է ներկայացուեն քաղ. վարչութեանն աճրդի համար նշանակուած օրուայ կերեկի ժամը 1-ից ոչ ուշ։ Փակ ծրարների մէջ գտնուող այն յայտարարութիւնները, որոնց մէջ պահպանուած չեն լինել վերոյիշեալ պայմանները, ամենևին ուշադրութեան չեն առնուիլ քաղ. վարչութեան կողմից։ Կոնվերտները կարելի է տեսնել քաղ. վարչութեան դիւանատունը, 4 րդ բաժանմունքում, ամեն լի օր, առաւօտեան ժամը 9-ից մինչև օրուայ ժամը 3-ը։ Ցանկացողներին կոնվերտները կարող են ուղարկուել փոստով։ (922) 3—3

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔ

ՆԱՐ-ԴՈՍ

ՍՊԱՆՈՒԱԾ ԱՂԱՒՆԻՆ

ՎԻՊԱԿ

Գինն է 30 կոպէկ

Դիմել՝ Баку, книжная торговля Буніатова, կամ Тифлисъ, ред. „Норъ-Даръ".

ՆԵՐԱՐԿՈՒՄՆ ՄԱՏԻԿՈՅԻ

(INJECTION AU MATICO)

Դրիսո և ընկ. դեղագործների Թոյլ է տրուած Ռուսիայում։ Հեղուկի մէջ չհոսգործուած են պերուանեան Մատիկո բոյսի յատկութիւնները, մի բոյս, որը զարմանալի կերպով բժշկում է հոնորէյից (սերմնաՀոսութիւն) և մի քանի տարուայ ընթացքում համաշխարհային հռչակ է ստացել։ Կարճ ժամանակում բուժում է ամենազօրեղ սերմաՀոսութիւնները։

Պարիզ, 8 Rue Vivienne և գլխաւոր դեղատներում։

(М)200345 43—27

(М.)90634 52—52

Дозв цензурою Тифлисъ 1902 г. Мая 2 го дня Տպարան Ա. Ի. Քոթովի Типографія А. И. Петрова Голов. п[illegible] Телефонъ № 387.